

- володіння спектром адекватних прийомів ефективної комунікації, здатності до розширення форм і методів соціально-психологічної взаємодії;

- розуміння процесів внутрішньо групової динаміки і готовності до здійснення управлінських зусиль щодо їх оптимізації.

Названі й інші можливості та характеристики, утворюючи певну інтегровану професійно-особистісну цілісність, дозволяють людині психологічно конструктивно вирішувати завдання професійного й особистісного досвіду і складають її професійну психологічну компетентність як завдання професійної освіти.

Відомо, що цілі навчання значною мірою детермінуються змістом предметів, що їх викладають (В.Я. Ляудис та ін.), і тому важко переоцінити значущість дисциплін психологічного змісту у процесі підготовки фахівців різних спеціальностей, розвитку їх психологічної компетентності. Адже виходячи з особливостей психології як науки (оскільки психологічне знання має прикладний і світоглядний характер) метою її вивчення стає оволодіння теоретичними і практичними знаннями та методами розбудови взаємодії з іншими людьми, розуміння і перетворення власного життя і свідомості, розвиток суб'єктності фахівця.

І.В. Толстов

РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ – ШЛЯХ ДО РОЗБУДОВИ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ

У сучасних умовах освіта виступає найбільш ефективним способом позитивних змін, що відбуваються в усіх сферах суспільства. Від рівня розвитку освіти залежить і стан економіки, у тому числі економіки знань. Економіка знань – це економіка, яка створює, розповсюджує та використовує знання для забезпечення свого зростання та конкурентоспроможності. Знання впроваджуються в економіку через інновації, які виступають важливим чинником соціально-економічного розвитку.

У забезпеченні інноваційної діяльності велика роль належить вищій освіті. Важливим показником удосконалення вищої освіти є широке використання в навчальному процесі сучасних інноваційних технологій, комп'ютерних, мультимедійних, інтерактивних засобів навчання. Досить широко використовується Інтернет, який створює комфортні умови не тільки для збору, але й для обробки інформації. Він став інструментом неперервної самоосвіти, переставляє акцент з продукту на процес, зумовлює народження принципово нового дослідника, інтелектуала ХХІ століття.

Вищим навчальним закладам належить провідна роль у продукуванні, розповсюдженні та використанні нових знань.

Університетська освіта, де на інноваційній основі активно здійснюється не лише навчальний, а і дослідницький процес, є найпродуктивнішою, а наука – найдешевшою, оскільки інфраструктурний і кадровий потенціал ВНЗ використовується і в освітній, і в науковій діяльності.

Подальший розвиток української освіти в цілому і вищої зокрема має бути спрямований на збільшення фінансування освітніх технологій; перегляд практики дискримінації в оплаті праці освітян; введення системи середнього та довгострокового фінансування науково-освітніх проєктів; активний пошук позабюджетних джерел фінансування, вводячи з боку держави податкові пільги для тих, хто надає фінансову допомогу освітнім закладам.

Т.В. Количева

САМОСТІЙНА РОБОТА З ПСИХОЛОГІЇ І ПРОНИКНЕННЯ У ВНУТРІШНІЙ СВІТ ОСОБИСТОСТІ

Гуманітарне пізнання – особливий тип наукового пізнання. Особистість як об'єкт пізнання виступає як суб'єкт зі своїми різноманітними відносинами, чого не може бути в об'єкта-речі. При цьому важливими є не тільки знання, але й методи практичного оволодіння психологічною наукою. Особливість психологічного пізнання полягає в єдності знання та дії. Тому психологічне пізнання поза засобами дії не є психологічним знанням. Своєрідність психологічного знання полягає у проникненні у внутрішній світ особистості як об'єкта шляхом пізнання за допомогою діалогу.

Тому в рамках навчальної роботи особливість пізнання психології полягає у діалозі між тим, хто пізнає, і тим, хто надає інформацію. У навчальному пізнанні такий діалог найчастіше відбувається на мисленнєвому рівні. Це означає, що студент пізнає не текст книги з психології особистості, а за допомогою книги веде діалог з уявною особистістю або уявляє себе як іншу особистість.

Також особливість вивчення психології полягає в одночасному використанні багатьох видів мислення: науково-теоретичного, логічного, образного, художнього, наочно-дійового, символічного. При вивченні психології за літературними джерелами студент стежить за ходом думки автора і відкриває для себе те, що було відкрито автором.

Ще однією особливістю вивчення психології є те, що об'єкт вивчення психології – психіка – завжди міститься всередині, і тому її можна вивчати в умовах природного розвитку. У цьому випадку діалог являє собою постійне звернення до власної психіки або до психіки інших людей. Виходячи з цього може виникнути ілюзія засвоєння психологічної суті явища, тоді як воно часто розглядається людиною у повсякденному